

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Ára évenként 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábsor sorért elsőször 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A „Közlöny”-re czikkok sora után 25 kr. előleges beiktatás mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Válaszul a „Sürgöny” F. jegyű írójának.

VI.

(D) Átláthatta F. ur előbbi cikkünkben, mikép a „K. Közlöny” az alkotmányos létnek két alternatíváját ismeri csak, mely szerint az ország vagy felelős ministerium által kormányoztatik, vagy pedig a nép választási jogából kifolyó közegek által; amott az ellenőrködést a képviselőház, itt a municipiumok, helyhatóságok és országgyűléseketi gyakorolják.

Ott a kormány szigorúan felelős levén, nincs szükség az érdekek és ellenőrködés kelleit ezer meg ezer törvénnyel írni körül, itt hol a választás által a főjogot a tömeg gyakorolja, s így vesztegetéseknek kitéve igen könnyen lehet, a törvény által kell megkötni annak lehető tulajdonságait.

Ez okból történt mi nálunk, hogy a választásnál alaptörvényeink voltak, mely szerint a municipiumban csak bennbírók választathattak, az országban szintén csak bennbírók, s mindenütt tekintettel kellett lenni a hitfeleletek egyenjóságára, mert különben egyik hitfeleletek szavazatbőrségével a másikat tökéletesen elnyomta volna.

Adjanak nekünk felelős ministeriumot, melynél mi a pontos közigazgatásra s igazságszolgáltatásra kezesseget látunk, és akkor legkevésbé csügünk a vallás és nemzeti proportio elavult és kátszertű elvén; és ha Erdélyben a románok és szászok ez elvet feladnák, akkor mi bizonyosan nem fogunk ellene szólni.

Azt hisszük azonban, mikép Erdély sajtósága viszonyaiban, valamint ősidőktől lehozott szabad vallásgyakorlatában fekszik az, hogy a felelős ministeriumot is egy alaptörvény köteleznék arra, hogy Erdély hat fővállására s négy nemzetiségére egyenlő tekintettel legyen a kinevezéseknél.

Későre jöhet el azon idő, hogy a külön nemzetiségeket az ország politikai egysége annyira összehozza, hogy separat érdekek ne válasszák el őket, s ne gerjeszszék féltékenységeiket.

De ha felelős ministeriumról az országgyűlésen az egy Vajda uron kívül senki szót nem emelt, nem érthetjük, minő alkotmányos létet látnak az ország jövőjében, midőn egy a municipiumok, mint az országok választási jogát egy felelősség nélküli kormány részére adják, s még annyit sem látszanak kikötni, hogy minden törvényhatóságban csakis ama hatóságban bennszülöttek és birtoklók hivataloskodhassanak, kiket legalább ismerők közvéleménye geniozná az exorbitantiáknak.

Senki sem magyarázta ugy az octoberi diplomát, valamint az uralkodói jogot, mint e kérdésben F. ur, a ki szóról szóra ezt írja legutolsó cikkében:

„A K. Közl. kiemeli, hogy az egész törvénytervezetben a hivatalnokok felelősségéről semmi szó sincs. Ha már a nevezett lap e mellett kérdi: mily jelentőséggel bír aztán az oct. dipl. azon pontja, melyben az uralkodó népeit biztosította, hogy jövőben csak közreműködésük mellett fog kormányozni, ugy szabadságot veszünk magunknak azon észrevétel tenni, hogy ily pont a diplomában nincs. Ő Flge az 1860-dik diploma első pontjában ugyanazon biztosítást nyújtá népeinek, hogy ő s utódai jövőben azon jogot, törvényt adni, változtatni és eltörölni csupán a törvényesen egybegyűlt országgyűlések, illetőleg a bir-tanács közreműködésével fogja gyakorolni; a kormányzást azonban jövőre is az uralkodó maga és kormánya számára fentartá.”

F. ur ezen doctrinája megint egészen új, itt megint az újjából szopta a törvényt, mert mi akárhányszor végig olvassuk az octoberi diplomát, sehol sem látjuk azt, hogy az uralkodó a kormányzást magának s kormányának tartotta volna fenn.

Az alkotmányos uralkodók nem kormányoznak, hanem uralkodnak, a két jog egymástól egészen különbözik az európai jogfogalom szerint.

A kormányzás felelősséggel jár, az uralkodó pedig felül áll a felelősségen, s éppen ezért nem kormányoz, hanem kormányoztat.

A kormány vagy a nép választásának, vagy a képviselő közvéleményének kifolyása. Az angol királynő kegyelheti ma lord Palmerstont, de ha a törvényes rendszabályok szerint választott parlament neki bizalmatlan-sági szavazatot ad, azonnal elbocsátja hivatalából, s a diadalmas párt vezérét bizza meg ministeriumalakítással, elismerve ezáltal, hogy az önkormányzat a nép joga.

Napoleon és Sándor cár kormányoz a maga kormánya által, mert ott a népek nincs alkotmánya; de az alkotmányos monarchák uralkodnak, a kormányzást a népre bízzák. Hessen-Kassel ministeriuma szintén megpróbálhatta, hogy magának egy érdeke szerint octroyált képviselőtestületen mesterséges többséget szerezzen; de a csejt Austria és Poroszország föllépése megghusitá. Az ország rendes törvényei szerinti képviselő többségének közvéleménye, vagy a hol ministeri felelősség nincs, választási joga alkotja a kormányt az uralkodó szentesítése mellett, a mely hivatva van a népet kormányozni.

Azok, a kik az octoberi diplomát fogalmazták, az alkotmányos lét ezen postulátumait sokkal jobban értették, mint F. ur, és annyival kevésbé mondották ki ott azt, hogy a kormányzást az uralkodó magának és kormányának tartotta fenn; mert éppen e diploma vissza akarja helyezni az országokat és alkotmányukba, s az alkotmányból csak a diploma 11-dik pontjában kijelölt közös ügyekre nézve tett kivételt. Azt mondja a diploma III-dik pontja, mikép a törvényhozás egyéb tárgyai, melyek a II-dik pontban nem foglaltak, az illető országgyűléseken, és országgyűlésekkel, még pedig a magyar koronához tartozó királyságokban, és országokban előbbi alkotmányaik értelmében fognak alkotmányosan elintéztetni.

Mi alkotmányunk értelmében, mint azt F. ur tudhatja, időről időre magunk állítottuk meg a kormányformát, s választottuk meg annak tagjait. Így mindjárt a separativál megszűntettük az addigi vajdai hatalmat, a fejedelem körül udvari tanácsot állítottunk, annak hatáskörét s felelősségét hozott törvényekkel körülírtuk; a magyar királysághoz visszatérésünkkel felállítottuk a magyar királyság mellé az udvari kancellariát, az országra a gubernatort és guberniumot, s országgyűléseinken választottuk őket, a kik által az uralkodó fűlség minket kormányoztatott. Az 1790-iki országgyűlésen egyesíteni akartuk az erdélyi kancellariát a magyarországgal, a mint volt József császár alatt, s e célra amaz országgyűlés munkálatait is dolgozott ki, s csak Teleki Sámuel kancellár befolyása s agitatioja miatt nem lehetett azt kivinni. 1848-ban pedig hódolva az egész Európa előtt elismert eszmének átalakítottuk addigi kormányunkat közös felelős ministeriummá.

Már kérdjük, hogy ha F. ur felfogása áll, hogy az országnak sincsen joga befolyni hivatalai teremtésére s beállítására, hol van, miből áll akkor az alkotmány?

Miből áll az alkotmányos joggyakorlat? Jól tenné F. ur, ha Erdély népét nem itélné oly kiskorúnak, hogy annyi jogot, melynél az angolok hindu gyarmatai is többet bírnak, alkotmányos joggyakorlatnak tekintene.

Szerencsére ő Felsége nem ugy akarta, mint F. ur akarja, s mi azt hisszük előbb utóbb eljön az idő, midőn F. urnál értelme-sebb emberek fogják olvasgatni azon diplomát.

Sokszor tapasztaltuk már, hogy a kormány hibeit tovább mennek magánál a kormánynál; ám lássák, mit cselekesznek. Mi hiszünk a kiábrándulásban.

Mi a magyar királyság népe egész Európában elismert országos individualitással bírnak, saját törvényeink értelmében külön koronázzuk meg a királyt, történelmi életünket ezer év szentesítette, mi a pragmatika sanctio-nál fogva, melyre az octoberi diploma annyis-szor hivatkozik, felbonthatatlanul egy uralkodóház alatt állunk az osztrák császársággal, de mi az absolutismus korszaka előtti állásunkban látjuk alkotmányos életünk összegét.

Mint békeszerető nemzetet bármily kormány vagy képviselői közeggel lehet minket kormányozni; mert tudunk várni.

Mi nyugodt kebelrel várunk azon időre, midőn az ország és uralkodóház közti kölcsönös kibékítés helyre lesz állva.

Egy kis észrevétel a „Herm. Zeitung”-hoz.

(D) A „Herm. Zeitung” egyik utóbbi számában reflectalván gróf Haller Ignác ő méltóságának a „Korunk”-hoz intézett levelére, s e levél alá tett glossáinkra több oly észrevételt tett szokása szerint, melyeket csak ő hisz találónak és alaposoknak.

Iyen a többek közt az is, hogy a „Kolozsvári Közlöny”-t erdélyi „Kreuzzeitung”-nak nevezi, s mégis azt mondja, hogy mi az ő conservatív gróf Hallert csak ostentatióból léptettük a síkra annak kitüntetéséért, hogy az ő conservatívek is osztják politikai irányunkat.

Mennyire nem ismeri a lap szerkesztője nem csak a hazai, de a külföldi pártok állását is ezt eléggé bebizonyítja fennebbi tétellel. Valjon a „Kreuzzeitung” oly távol áll az ő conservatívoktól, hogy ostentatio abban valamely katholics és conservatív fő ur neve? Nevetünk lehetne a szebeni publicisták.

Erdélyben 1850 óta nincs a conservatív régi ellenzék közt szakadás, egyik mind a másik buzgótt teljes életében a baza alkotmányáért, s csak a reform-kérdésekben volt régen is szakadás a két párt között.

Mi pedig, habár „Kreuzzeitung”-nak a kormány nem tart, s még kevésbé a nemzet, nem szorultunk arra, hogy ostentatióból mutogassunk azon nemes gróf nevét, ki a „Közlöny”-ben időszakonként irt és írni szokott, mióta e lapok szerkesztője vette át a szerkesztést, mint a ki a nemes gróf személyes hajlandóságát évtizedek óta bírja.

Azt mondja a „Herm. Ztg.”, hogy mi 1848-ban csak félvállról néztük, „pecosovics”-nak gunyolva azt, kinek nevét most lapunkban remonstratióból brilliroztatjuk.

Látszik ebből, hogy a „Herm. Ztg.” csak 1848 után jött e hazába, s nem ismeri régi pártjainkat, a kik ellenfelek voltak a zöld asztalnál, de társadalmilag jó barátságban éltek egymással, s a baza nagyjai pártkülönbség nélkül vetélkedtek egymással a kitünőbb fiatal tehetségek felkarolásában.

A méltányoltas és kedves örömet érzé e lapok szerkesztője is, midőn élete második évtizedének végén legelőbb szólalt fel Küküllő-megyé zöld asztalánál, s elfogadásra méltatott vitatkozásával magára vonván az országgyűlésre választott képviselők figyelmét, tőlük s a megye értelmiségétől meghívást kapott a követiróki állás elfogadására, a végett, hogy 1841-ki országgyűlésen így jelen lehessen.

Az irnokválasztás napján véletlenül behozott kortések által tiz szavazattal kisebbség-

ben maradván, a képviselők és intelligentia zugolódni, méltatlankodni kezdett, midőn az elnöki főispán gróf Haller Ignác csöngetett s így szólott: „Uram felfogom és osztom méltatlankodásukat, s egyszersmind biztossá teszem, hogy D. nem fog elmaradni ez országgyűlésről, hol magát elhivatására képezhesse.

Ekkor ismerkedtem meg a nemes gróffal, ki, habár irnokát s igatóját magával hozta Kolozsvárra az országgyűlésre, engem is saját költségen ellátott itt mind végig, kötelességemül csak azt tevén, hogy járjam pontosan az országgyűlést, tanuljak karddal vívni, uszni és táncolni, s midőn ő mlta hazamegy, küldjek az országgyűlésről rendes tudósításokat.

A nemes gróf szíves volt engem itt több előkelő háznál személyesen bemutatni, hol szívesen fogadtak, s így ugy politikai, mint társadalmi kiképzésemre nézve, mint akkor már atyátlan ifjú, igen sok köszönettel tartozom a nemes grófnak.

Sirjáig fogom őt kisérni a tisztelet és háládójjával, s mindjárt, midőn alkalmam van, meglátogatom vendégszerető kastélyában.

Sokkal tartozom az irodalmi téren is a nemes grófnak, midőn „Zandirhám” bős közteményem megírására az előtanulmányokat tettem, tőle vettem leczkét a régi fegyverzetekről, azok használatáról, s a régi hadi tactika rendszeréről, a mely tárgyakról, ha jól emlékszem, a nemes grófnak egy tüzetes dolgozata is hever iratai közt.

Láthatja a „Herm. Zeitung” ebből, hogyan, mily viszonyban állottak régen az erdélyi pártok egymáshoz, milyenek voltak a régi főispánok, s főurak; mily sorsa volt a régi ifjúságnak, mily viszonyban áll gróf Haller mint író e laphoz, s mint generosus főur e lapok szerkesztőjéhez?

Kellett-e, hogy nevét ostentatióval használjuk, s nézhettük-e félvállról 1848-ban azt, kinek szűlőink után a legtöbbet tartozunk?

Szebeni dolgok.

N.-Szeben, sept. 9.

A mai tölés legnagyobb részét a napirenden levő előterjesztvény első s-ának második cikkelye vette igénybe. A választmány ugyanis, a kormány előterjesztvény ellenében, mely szerint a válságösztlet részleteit a kötelezett a vételjogosítottak közvetlenül fogná fizetni, azt indítványozta, hogy a válsági részletek a cs. kir. adóhivatalokhoz fizetessenek be, s innen fogná aztán a vételjogosított rendes nyugták mellett felvenni. E két módozat mindegyikétől eltérőleg

Vajda, az általa már egy előbbi alkalommal nyilvánított nézethez képest, mindjárt a vitatkozás kezdetén, azt indítványozta, hogy a vételjogosított földesurak javára adassanak ki országos hitelintézet által, a megváltandó telkekből jelzálogilag biztosított, a válságösztletre szóló 5%-os majorsági földtelek-mentesítési könyvének. E könyvének évenkénti meghatározott számban való kisorolása után, legfeljebb 25 év alatt, a kötelezettet által, a cs. kir. adóhivatalokhoz, megállított módon készpénzben befizetendő törlesztési részletekkel be lennének váltandók; önként értetvén, hogy az ekép tehermentesített föld többé nem szolgálna jelzálogul. Ezen a baloldal egy részétől támogatott indítvány, mint az urbíri nyiltparancs anyagi határozmányaiába vágó ellen legelőbb is a kormány képviselője szólott. Utána

Plecker szintén ellene van, abból az elvből indulván ki, hogy a megváltás a jogosított és kötelezett közötti magán-ügy, a melyért az állam semmi kezesseget el nem vállalhat. Szóla a választmányi javaslatot sem pártolja, mert az adóhivatalok e nélkül is igen meg vannak terhelve, s tekintve kezelési rendszerüket, egy ilyen eljárás felette nehézkes és hosszadalmas lenne. Magok az érdekelt felek sem lennének egy ily intézkedéssel melegegdedve; a kötelezetteknek neheze lenne válsági részleteiket adójukkal egyszerre fizetni; a jogosítottokra nézve pedig kényelmesebb, a fizetési részleteket közvetlenül a kötelezettekől venni fel. Maradjon tehát a kormányjavaslat, a melyhez szóló azt a toldaleköt indítványozza, hogy a válsági részletek befizetésének elismerése, a megváltási okmány-

gett 12-kén Berlinbe utaztak. Az itteni kormány el van tölve, saját eljárását lehetőleg pontosan Auszriához alkalmazni.

Dánia. Mig a dán kormány Párisban halatlan erőszakkal igyekszik megnyerni a francia kabinettet, hogy az Dániának az északi Schleswig visszanyerésére irányzott törekvését támogassa, az alatt a bécsi értekezleten már nemcsak el van fogadva a határ, hanem már a bizottság kinevezése forog szóban, mely a tett színhelyén mér majd ki a határpontokat. A határvonal egész részletezését a szakbizottság fogja elvégezni. Austria egy főhadnagyot, Poroszország pedig a bécsi porosz követtség egyik hadi attaché-ját fogja Schleswigbe küldeni, Dánia pedig egy ezredet. A mi a porosz által oly luzamosan igényelt területi kárpótlásokat illeti, ez iránt a kölni lap úgy értesül, hogy a Porosz és Austria közt a schleswig-holsteini kérdésben szerződésileg megállapított közös politikai eljárás szerint minden területnagyságról lemondott Poroszország. Illetékes körökben beszél, hogy ez a szerződési megállapodás áll, és annak változása iránt Bismark és Rechberg urak közt semmi értekezés sem történt; Austria egyebiránt Poroszországnak kétségtelen előnyöket szándékozik engedni, s ilyenek lennének például, hogy Rendsburgban csupán porosz katonaság képezne a helyő-

seget, s hogy a keleti és eckernfördei kikötőkben porosz flottilla foglalna állomást. A bécsi kabinet azonban soha sem egyeznek bele abba, hogy Poroszország Lauenburgot annektálja.

E szerint a német-dánügy egyik ága, a területi kérdés el volna intézve. Sokkal nehezebb a pénzügyi kérdés, annyira, hogy bécsi lapok szerint ez iránt még semmi megállapodás sem történt az alkudozó felek közt. Scheel-Plessen és Engerth elkészítették ugyan a fináncz-ügyi emlékiratot, de még eddig Dánia semmi engedékenységet sem mutat megosztotni a hercegségeket a dán monarchia activ vagyonában. Dánia igen takarékos állam volt mindig, most midőn területének nagy részét elveszik tőle, nem akarja pénzügyi tekintetben is a rövidébbet buzni. A német nagyhatalmak viszont úgy okoskodnak, hogy az új schleswig-holsteini állam nem kezdheti passzíval állami életét. A dán kabinet szorosan ragaszkodik ahhoz, hogy hamár egyszer területi áldozatot hozott a békekötésnek, ne kelljen a dán állam közvagyonát is megosztani a hercegségekkel. E dán közvagyonhoz tartoznak például a Sund vám-megváltásáért Dániát illető 30 millió ft, mely összegből magának Poroszországnak négy milliót felül kell fizetni, továbbá idetartoznak a fegyvertárak, a tengerészeti szerek, műgyűjtemények, mu-

zeumok, középtületek stb. stb. A statusadósság iránt is nagy az ellenkezés. Mindezen pontok kiegyenlítése iránt a porosz és osztrák kabinetek közt most külön is folynak a tanácskozások s remény van hozzá, hogy majd csak megtörténik a kiegyezkedés, hanem nem folyó hó 15-éig. A porosz és osztrák kabinetet már értesítette a dán kormány arról, hogy f. hó 15-kén a fegyverszünetet october végeig meg akarja hosszabbítani, mert a bealkudozások végét még most sem lehet bántani. A békealkudozás több pontja még nincs érintve. Így például az annyiszor emlegetett közszavazat kérdése, melyet a francia kormány újabban sürgetett, sőt mint a kölni lap írja, a londoni kabinet is.

Ujabb. Genf, sept. 9. Összesen eddig 11-en fogattak be, kik Lausanneban a legközelebbi szövetségi esküdtiszek elé fognak állítani.

— Páris, sept. 9. Hiteles közlés szerint Drouyn de Lhuys oda nyilatkozott, miszerint Franciaország hajlandó alkudozásba bocsátkozni az ausztriai-porosz kereskedelmi szerződés módosítása iránt, feltéve, hogy az alkudozás általában előnyöket nyújtson a francia kereskedelmi érdeknek. — A „Mem. dipl.“ azt állítja, hogy Franciaország minden további alkudozást visszautasítand a porosz-

francia kereskedelmi szerződés iránt, mely változhatlan egyezmény erejével bír.

— Athéne, sept. 3. A királyhoz intézett ismeretes sértő levél következtében Athéne, Syrában s több más helyeken a király mellett tüntetések történtek.

— Páris, sept. 9. A Mexikóban francia parancsnok Bazaine tábornok tábornagygyá nevezetett ki.

— Konstantinápoly, sept. 3. Kaouf, a szultán hadsége külön megbízással Tunisba küldetett, Konstantinápoly s Kairó közt az új táviradvonal legközelebb megnyitattik.

— Bécs, sept. 9. (P. B.) A Görögországot elismerő közlés ma már átnak indítottat Athénbe; követté oda Testa nevezetett ki.

Johannisberghen (Metternich hg. jóságán) Eugenia császárné tiszteltetére fényes szüreti ünnepély fog rendezetni.

— Genfben a történet befogatások folytán ismét nagy forrongás uralkodik.

Bécsibörze September 12-én: Nemzeti kölcsön 79.80. 5% Metalliques 71.20. Bank-részvény 776.—. Hitel-részvény 186.80. Váltó Londonra 114.90. Ezüst 114.50. Arany 5.47⁵/₁₀. 1860-diki Állam kölcsön 93.90.

September 9-én: Urbéri kárpótlási kötvény Magyarország 74.25. Erdélyi 72.25.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

1299 — 1864.

p. t. sz.

(225) (2 — 3)

Nyilatkozat.

Magyar-Keczei Kocsis András, a magyar- és oláh kezei, felső és alsó seredeni ugynevezett Becsi — Kálnoki féle jóság zálogjából kiperlése bevégzése tekintetéből kolozsvári lakos méltóságos Tompa Simon, és fíja Tompa Károly urak részére 1855-ben február 3-án Kolozsvárt kiállított teljes felhatalmazását — miután nem csak saját, de osztozó rokonainak is elszenvethetetlen károkkal egybekötött eljárását megszüntetni kívánja — törvényszékeleg minden egyes pontját illetőleg **viszavonja**; valamint azonkívül minden meglehető meghatalmazványát is semmisnek, érvénytelennek nyilvánít, úgy minden általuk nevébe tett s megbízásaiól kifolyó bármint ügyvédek vagy más képviselők meghatalmazását s jogosítványát, s kijelenti, hogy Tompa Simon urak a birtok feletti végrehajtásra tett törvényesen legitimálódó költségeit járulékaival megtéríti, s a jogtalanul eljáratott birtok kibocsátása és felelősségére felvevett 17,122. frt 47 ¹/₂ kr p. t. kárpótlási tőke, 3460 frt 3 ²/₄ kr kramat visszafizetés iránt keresetet fog indítani.

Kelt Krasznamegyének Sz. Somlyón 1864. Julius 28-kán tartott polgári törvényszéke üléséből.

Mártonffy Miklós helyettes jegyző.

NEM HIVATALOS.

(230) (1—3)

Tordai id. Szász Mózesnek az Ó- és Uj-tordai határon lévő, **fekvő javai**, szabad kézbe el adandók. Értekezhetni felőle Kolozsvárt a tulajdonossal. Tordán ügyvéd Tóth Károly urnál.

(229) (2—3)

Közügylés.

A m. valkói, kezei és k. ujfalu birtokosságának f. hó 19-én d. e. 10 órakor közgyűlése lesz Kolozsvárt, főinspector mls b. Józsi Lajos ur elnöklése alatt és házánál, — melyre az illető t. cz. birtokosok tisztelettel meghívattak.

Incsel, sept. 10-én, 1864. Gyarmathy Miklós, alinspector.

(190)

13/9

(5—5)

Holfeld Henrik rumburgi vászonraktára

„A KEK GOLYÓHOZ“

Dorottya-utca 8 sz. alatt Pesten,

ajánlja jól rendezett árutárát, u. m. rumburgi, hollandi, írlandi creasz, bőr- és szilézai vásznakot, továbbá asztalneműk, kávéabroszok és kendők, törülközők, gyolcs zsebken-dők, asztal- és ágylétrák, fehér és tarka csinvat és ágyneműk, nanking, nadrág- és öltöny-szövetek, ingperkálok, gazdasági szövetek, ablakfüggönyök, ugyszint mindenféle fehérneműk, szines és fehér vellez, pique-szoknyák, és pique-takarók, viaszos vásznak különféle szélességen, orleán, pamutbársony, kötő- és varróczernák, mindennemű bélésszövetek és más egyéb e szakba vágó cikkek

igen jutányos szabott arakon.

A vásznak valódiságáért a raktár kezeskedik.

Videki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Árjegyzékek: kívánatra bérmentesen küldetnek meg.

(226)

Eladó makk-termés.

(2—3)

Dobokamegyében Vajdaháza községe határan lévő, a Gr. Teleki Miksa mint földesur tulajdonához tartozó, de a földesur és a vajdaházi volt urbères közönség között fennforgó kérdésnek eldöntéséig **legfelsőbb rendelet** következtében szoros zárlat alá tett, és jelenleg a Fels. kir. főkörmányszék rendelkezése alatt álló mintegy 2,000 — az az — kétezer holdnyi erdőségben, a jelen évi egész makk-termés, a zárgondnokság által árverés útján a legfőbbbet igényének el fog adatni, — illtőleg a makkoltathatási jog a jelen makkoltatási időnyre haszonbérbe fog kiadni. — Az árverés fog történni f. szeptember 26-kán, reggeli 10 órakor. Hida-máson, az ille-ő szolgabírói hivatalnál, — a mikor is, és a hová a bérleti szándékozik 50 o. e. frt banapénzzel ellátva megjelenni felszólítatnak. Rendkívül nagy makk-termés van a bükk-fákon, — da a tölgy és csere-fákon is bőven van; különben a termés miú-és mennyisége addig is a helyi színen Vajdaházán bármikor és bárki által megtekinthető.

Bővebben értekezhetni felőle Hidalmáson Majthényi Ferencznel — mint a vajdaházi erdőknek a fels. kir. főkörmányszék által kinevezett Zárgondnokánál.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(227)

Ó-Tordában 1247 és 1249 sz. alatti házos telek örök áron eladó. Értekezhetni iránta, a benne lakó tulajdonossal.

(224)

Ölfa-ár leszállítás.

(3—3)

Szent-Lászlón, m. báró Bornemisza János úr jóságában, **sept. 10-től** kezdve, a tüzi-ölfának ára **7 frtról 6 frtra** o. ért. szállítatik le. Bővebb felvilágosítást kaphatni Kolozsvárt, belső-monostor utca **194.** házszám alatt.

(222)

A gazdaközönséget érdeklő!

(3—4)

Alólt tisztelettel jelenti a t. cz. gazdaközönségnek, hogy a **szecsavágókra** tendő megrendeléseiket jólre beküldeni sziveskedjenek, hogy a megrendelések pontosan megfeleljenek. Ezen kívül készít mindenféle **szoró és tisztító rostákat, Vi-dacs-ekéket, cséplőgépeket, hajtógöpyeket, váltókéket**; felvállal a gépészeti szakhoz tartozó mindennemű új munkákat fából és vasból, — valamint javításokat is **jutányos árban**. A t. cz. gazdaközönségnek eddig is tapasztalt partfogását kéri jövőre is, mit pontos szolgálata által kiérdemelni leendő főtörekvése.

Kolozsvárt, szeptember hóban, 1864.

Baris József, gépész.

Lakásom a katonai nagy laktanyával átellenben, az ágyutelep mellett, 398 számú házánál.

(223)

Kiadó szállások

(3—3)

A külvárosban, a dísznő-piaczezel átellenben, 388. számú, házánál, több csinosan elrendezett szállások bérbe kiadó. Értekezhetni ott helyben.

(211)

A kereskedelmi és ipar-akadémia Graczbán

(3—4)

a jövő iskolai évben a második előkészítő s a 2-dik akadémiai osztály által fog szaporitattni, s a tanítás kezdődik f. é. október 3 kán. — Ezen, Steierhon kereskedőtől és iparosaitól alapított tanintézet feladatává tette, a kereskedelemnek és iparnak értelmes erőket képezni. Az akadémia két szakiskolából áll; egy t szta **kereskedelmiből** és egy **kereskedői-iparosból**, a mely utóbbi ismét két részre, egy **vegytanira** és egy **erőművésztire** oszlik. Az első akadémiai osztályba való felvételre azon előképesség kívántatik, a melyet az alsó gymnásialis osztályokban megszerezhetni, s a mit vagy bizonyítvánnyal, vagy főlvételi vizsgával tanusíthatni. Ez előt ismeretek az akadémia kétosztályu előkészítő iskolájában is megszerezhetők, a melybe oly ifjak vétetnek fel, a kik a négy osztályu népi iskolát jó eredménnyel végezték s 13 évöket betölték. Oly idegen nyelvű ifjak, a kik német nyelvet nem bírják elengedőleg, és előkészítő iskolákban elérhetik a szükséges biztóságot e nyelvben. Idegen tanulók számára külön **nevelő intézet** létezik, a melyben havi 35 fl. díjért tökéletes ellátást és tanítást nyernek. — Tudakozódásokra alólt igazgatóság egész készséggel ad felvilágosítást. — A végleges felvétel történik szeptember 20-tól egész október 1-ig bezárólag.

Grac, 15. augusztus 1864. **A kereskedelmi és ipar akadémia igazgatósága.** Neuthorplatz, 5 sz.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésben Kolozsvárt, **Wittich Józsefnél** Maros-Vásárhelytt, **Dobray Nándornál** S.-Udvarhelytt, **Barthos Domokosnál** S.-Szentgyörgyön, **Vokál Jánosnál** Nagyenyeden, **Sindel Károlynál** Brassóban

k a p a t ó:

Kalvin élete és a Calvinizmus.

Emléül a nagy reformator halála három százados fordulata. Irta **Révész Imre**. Ára **füzve 2 frt**.

Az osztrák birodalom államtan kézikönyve.

Különös tekintettel a magyar korona országaira. A legújabb statistikai adatokkal. Főtanodák használatára röviden összeszedte

Reisenhoffer Rudolf, cs. k. postaigazgatósági-fogalmazó.

Ára **1 frt oszt. ért.**

Róma és a római birodalom történetei.

Lamé Fleury után magyaritá Szabó György, tanár. Két rész két kötetben 2 frt.

A Kosztolányi hölgyek.

Történeti regény, két kötetben. Irta **P. Szathmáry Károly**.

Ára **2 forint o. ért.**

Szünnap kirándulás Erdély nyugoti hegyei közé.

Houunk ifjusága számára. Irta **Ompolyi**. Öt tájképpel. Ára **60 kr o. é**

Rendszabályok, törvények és utasítások

az erdélyi ev. ref. fő- és középtanodák számára. Toldalekul az 1861-diki Szervezeti javaslatához. Ára **30 kr. o. é.**